

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, be-
træfter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er
vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 103:
Forslag til lov om ændring af lov om banker
og sparekasser m.v., lov om forsikringsvirk-
somhed, realkreditloven, lov om tilsyn med
firmapensionskasser, lov om et skibsfinansie-
ringsinstitut, lov om værdipapirhandel m.v.,
lov om fondsmæglerselskaber og lov om inve-
steringsforeninger og specialforeninger. (Etab-
lering af et tilsynsudvalg vedrørende Finans-
tilsynets virksomhed).

Af Frank Aaen (EL) og Søren Søndergaard (EL).
(Fremsat 25/11 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg tror ikke, det kommer bag på forslagsstiller-
ne, at regeringen vil afvise forslaget. Så det er
der ingen overraskelser med.

Men jeg vil godt igen understrege, at Finans-
tilsynets tavshedspligt vedrørende fortrolige
oplysninger om den finansielle sektor og de en-
kelte institutter er en helt afgørende betingelse
for den tilsynsmæssige effektivitet og helt afgø-
rende for tilliden til den finansielle sektor i
Danmark.

Selskaberne, og det er uanset om det er for-
sikringsselskaber, banker eller anden finansiell
virksomhed, må således kunne nære tillid til, at
oplysninger ikke videregives fra tilsynet. Et til-
synsprincip, som hviler på en udstrakt grad af
åbenhed, vil virke ødelæggende på Finanstill-
synets muligheder for at udøve et effektivt tilsyn.
Det vil nemlig medføre, at de virksomheder,
som er tilsynsbelagte, som det hedder, vil være
forbeholdne med, hvor mange oplysninger de

giver, og hvordan de oplysninger, de giver, er
udformet, fordi de vil gardere sig imod, at for-
retningsforhold kommer til offentlighedens
kendskab og dermed spiller ind på det pågæl-
dende instituts muligheder for at fungere, også
i konkurrence med andre institutter.

Så vil jeg gøre opmærksom på, at der i for-
bindelse med Sydøstasienkrisen internationalt
har været en meget indgående debat omkring
standarder for finansielle institutter, herunder
tilsyn med finansielle institutter, og der er jo en
udpræget enighed internationalt om, at det er
vigtigt med gode, effektive tilsyn med bank-
virksomhed og andre finansielle virksomheder.
Jeg tror, det er meget svært at finde et land, som
ikke arbejder på at skabe de bedst tænkelige til-
syn. Her indgår også mulighederne for at have
fortrolige oplysninger og behandle oplysninger
og den viden, man kommer i besiddelse af, som
særlig fortrolighedsbelagte.

Uanset hr. Frank Aaens, og jeg bliver nødt til
at sige også fru Kirsten Jacobsens, commando-
raids mod disse kendsgerninger forandrer det
ikke tingenes tilstand. Det er også derfor, at der
skabes ensartede regler i EU på de her områder,
og det er meget svært for mig at se, hvordan
man kan føre et tilsyn, hvis ikke der er en stærk
fortrolighed omkring de oplysninger, som ofte
kan være meget følsomme, også for bankens,
forsikringsselskabets eller realkreditinstituttets
kunder.

Jeg anerkender interessen fra oppositionens
side for at få svar på en lang række spørgsmål.
Det er til enhver tid oppositionens opgave, og
jeg synes, at oppositionen gør for lidt ud af at
notere sig, at der jo også er noget, der hedder
ministeransvarlighedsloven. Jeg har gjort rede
for i Erhvervsudvalget, at i den situation, hvor
jeg som ansvarlig minister for området har ad-
gang til fortrolige oplysninger, er det jo min
forpligtelse at skride ind over for ulovligheder,
hvis der foregår det eller en bøjning af reglerne
for at bruge et udtryk, som indimellem bliver
brugt i debatten.

Jeg kan ikke selv se, at man kan finde en
bedre måde at løse det dilemma på, som jeg går
ud fra at hr. Frank Aaen vil gøre rede for fra ta-
lerstolen om lidt, men jeg synes til gengæld og-
så, at det er et stærkt kort at have, at ministeren
er ekstremt ansvarliggjort på den måde, som
strukturen i dag er.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jamen det er lige præcis muligheden for at bruge ministeransvarlighedsloven, der ligger bag det her lovforslag.

Lad os bare tage Hafniasagen. Ingen er i tvivl om, at Finanstilsynet har ageret, lad os bare sige på kant af reglerne, men jeg mener langt ud over reglerne. Hvad er vores problem så? Det er jo præcis at få fastslået, om ministeren har overtrådt sit ansvar, om ministeransvarlighedsloven skal træde i kraft over for tidligere erhvervsminister fru Anne Birgitte Lundholt. Det er jo det, der er det centrale i den debat, og det kan vi ikke få lov til. Vi kan ikke se ministeren i kortene med de gældende regler, og derfor er det fint at henvise til, at der er en ministeransvarlighedslov, men den er jo kun noget værd, hvis Folketinget har mulighed for at føre det tilsyn, der skal til for at kunne bringe den lov i anvendelse.

Så vil jeg i øvrigt sige, og det var egentlig talt det, der fik mig til at tage ordet, og jeg skal gøre det kort, at jeg synes, der lå en anelse af mistillid til Folketingets partier. Det, at et folketingsudvalg får adgang til at se de samme dokumenter, som ministeren gør, skulle lige pludselig betyde, at der var mindre sikkerhed for fortroligheden om oplysningerne, end der er i øjeblikket. Den mistillid synes jeg sådan set ikke er på sin plads, ligesom jeg vil sige, at jeg synes ikke, man skulle have den mistillid over for Jan Schans Christensen, som der var en antydning af i debatten før. Det synes jeg ikke hører hjemme.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg nærer ikke mistillid til Folketingets medlemmer, udvalgenes muligheder osv., men der er jo en baggrund for, at det er en meget, meget snæver kreds, som har de oplysninger, som Finanstilsynet er i besiddelse af, og derfor ser EU-direktivet jo også ud, som det gør.

Så ved jeg godt, at der er nogle medlemmer af Folketinget, der problematiserer spørgsmålet om, hvorvidt dansk lovgivning er overimplementeret eller ikke er det. Den tvivl i sindet er der jo nogle folketingsmedlemmer, der har givet udtryk for. Det er ikke min opfattelse, at der er grundlag for den tvivl, og det er heller ikke kun i Danmark, vi har den type bestemmelser, som vi kender fra den lovgivning, der er gældende i dag.

Endelig skal jeg gøre opmærksom på, at Rigsrevisionen jo efter lovgivningen er i stand til at gå ind og vurdere på en række spørgsmål, og det har den jo gjort. I forbindelse med Hafniasagen har Rigsrevisionen jo undersøgt bl.a. LD's og ATP's situation i forbindelse med hele emissionsprojektet og de tab, som er lidt af de to institutioner. Det vil sige, at Rigsrevisionen, Ombudsmanden, ministeren jo er redskaber i kontrolforanstaltninger, såfremt der opstår problemer eller sager af forskellig art.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jamen jeg er da enig i, at når det drejer sig om Finanstilsynet, så skal det være en snæver kreds, og derfor er forslaget jo også at udnævne en snæver kreds, nemlig en fra hvert parti, og at man ikke generelt skal have adgang, men at det skal være i specielle sager af en vis betydning. Så det er ikke noget problem.

Så inddrog ministeren lige pludselig EU-direktivet. Jeg lagde meget, meget mærke til, at det ikke var med i første indlæg, og det tog jeg som udtryk for, at ministeren anerkendte, at det her forslag ikke er i strid med EU-direktivet. Jeg vil da godt lige have bekræftet, at det ikke bare er noget, jeg sad og drømte mig til, men at ministeren er enig i det.

Og så til det sidste omkring Rigsrevisionen: Mener ministeren virkelig, at Rigsrevisionen er det redskab, vi skal bruge til at kontrollere, om ministeren opførte sig korrekt i forbindelse med f.eks. Hafniasagen? Og hvis det er tilfældet, vil jeg da gerne bede ministeren om at tage initiativ til, eventuelt via sine partier, at Rigsrevisionen får undersøgt, hvad tidligere erhvervsminister fru Anne Birgitte Lundholt vidste om Hafniasagen. Enhedslisten har fremsat et lovforslag om nedsættelse af en kontrolgruppe under Folketinget, som kan overvåge Finanstilsynets aktiviteter. Og som følge deraf skal dette tilsynsudvalg skrives ind i de syv-otte love, som vi behandler for øjeblikket.

Jeg ved det ikke, men modellen er tilsyneladende hentes fra det udvalg, der fører tilsyn med efterretningstjenesterne.

Da dette forslag jo helt klart udspringer af den seneste uro omkring Finanstilsynets virksomhed, vil jeg bare ganske kort redegøre for, hvordan jeg opfatter dét:

Den aktuelle mistro til Finanstilsynet kulminerede i sidste uge under og efter samrådet med økonomiministeren i Folketingets

Erhvervsudvalg, hvorefter der tegnede sig et flertal uden om regeringen for en hurtig undersøgelse af Finanstilsynets rolle i sagen om Hafnia.

Påstanden er, at Finanstilsynet populært sagt var i lommen på Den Danske Bank i hele det forløb, der endte med den kortvarige redning af Hafnia og det efterfølgende sammenbrud i 1992.

Det vides med sikkerhed, at Finanstilsynet afveg fra et krav om tilbageførsel af 165 mio. kr. til et af Hafnias underselskaber, og at dette skete, efter at Den Danske Bank havde advaret Finanstilsynet imod dette krav.

Herefter gik der 3 dage, inden aktietegningen blev påbegyndt, men Hafnia endte alligevel i betalingsstandsning.

I den anledning kan Finanstilsynet have taget fejl, men det er langt fra sikkert.

Dette er indtil for nylig udlagt som den helt store afsløring, men i realiteten bygger det jo på almindeligt tilgængelige oplysninger, som har været fuldt offentlige siden den 7. april 1996, hvor Berlingske Tidende beskæftigede sig med Hafnias sammenbrud.

Stormløbet mod Finanstilsynet bygger på spinkle forudsætninger: Man tror, at der er nye oplysninger, skønt de har været kendt i 2½ år.

Nu vil det jo nok munde ud i en hurtig undersøgelse af i hvert fald Hafniasagen. Men det er ikke Socialdemokratiets mening, at der er behov for en yderligere overvågning af Finanstilsynet, idet vi mener, at de eksisterende regler er tilfredsstillende. Og Folketingets medlemmer kan jo allerede nu kræve enhver sag belyst i samråd med økonomiministeren.

Vi kan derfor ikke se en idé i at nedsætte et særligt parlamentarisk tilsynsudvalg vedrørende Finanstilsynet, og vi kan derfor ikke støtte lovforslaget.

Pia Larsen (V):

Venstre kan heller ikke støtte dette lovforslag fra Enhedslisten om etablering af et tilsynsudvalg vedrørende Finanstilsynets virksomhed. Men lidt i forlængelse af den socialdemokratiske ordførers bemærkninger om Hafniasagen vil jeg da straks sige, at vi håber ikke, at vi tager fejl, når vi nu afviser det her forslag. For grunden til, at vi afviser det, er, at vi mener, at lovgivningen omkring Finanstilsynets virksomhed grundlæggende er i orden, men at det, der er problemer med, er måden, som Finanstilsynet

fortolker sin egen lovgivning på, og det tager vi jo fat i her inden så længe, håber jeg.

Og så vil jeg gerne gentage det, jeg sagde i en af mine tidligere ordførertaler i dag: at Venstres grundlæggende holdning er, at de fortrolige oplysninger, som Finanstilsynet er i besiddelse af, har vi det bedst med ligger hos regeringen og den ansvarlige minister og ikke hos nogle mere eller mindre tilfældigt udvalgte medlemmer af Folketinget.

Men som sagt håber jeg ikke, at vi tager fejl og har undervurderet situationens alvor med hensyn til de sager, der har været om Finanstilsynet, men det finder vi forhåbentlig ud af på en anden måde.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg vil sige til fru Pia Larsen:

Problemet er jo, om vi kan følge med i, hvad regeringen laver, altså hvad regeringen konkret gjorde i Hafnia- og Balticasagen, hvad regeringen gjorde i Spar Nord-sagen, og hvad regeringen gjorde i Færøbanksagen. Det er jo hele tiden dér, undersøgelsen stopper: Hvad gjorde regeringen?

Og problemet er, hvordan vi her kan kontrollere, hvad regeringen har gjort, og det er derfor, jeg mener, at der er brug for et eller andet, som ikke bare har at gøre med regelsættet for Finanstilsynet, men som har at gøre med, hvordan vi effektivt kan føre tilsyn med regeringens embedsførelse.

(Kort bemærkning).

Pia Larsen (V):

Jeg er enig med hr. Frank Aaen i, at det selvfølgelig altid er interessant, hvad regeringen har gjort, og det har vi jo også haft nogle tilfælde med. Men jeg synes, det i første omgang er mere interessant, om Finanstilsynet overholder de love og spilleregler, som er lagt for Finanstilsynet, sådan at der ikke bliver nogen sag for regeringen at gøre noget rigtigt eller forkert i.

Bendt Bendtsen (KF):

Da vores ordfører, fru Pernille Sams, ikke kan være til stede i salen i dag, skal jeg fremføre følgende:

Helt overordnet er vores interesser vedrørende den finansielle sektor fuldstændig forskellige fra Enhedslistens. Vi går absolut ikke ind for den socialisering, som er Enhedslistens mål for de tiltag, der skal iværksættes. Vi ønsker heller

ikke et sådant permanent organ nedsat, som her foreslås, og hvor en enkelt repræsentant for partiet kan kræve dette tilsynsudvalg indkaldt i tide og utide.

Den aktuelle situation, hvor Finanstilsynet i en række konkrete tilfælde er hængt ud og mistænkeliggjort for ikke at være uafhængigt og uvildigt, er til gengæld et problem. Og det har vi sagt at vi mener det bør være i alle partiers interesse at få afdramatiseret eller klarlagt – alt efter temperament – ved en hurtig og udramatisk undersøgelse, hvor f.eks. en almindeligt respekteret jurist får adgang til de fortrolige oplysninger, som andre er afskåret fra, og så kan videregive sine konklusioner.

Vi er trætte af store undersøgelseskommissioner og bagstræberisk arkæologi. Vi ønsker at se fremad. Men Finanstilsynet skal selvfølgelig operere på lovens grundlag, og det skal offentligheden også have vished for er tilfældet.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Er hr. Bendt Bendtsen ikke enig i, at hvis en minister – og lad mig helt tilfældigt tage en partifælle til hr. Bendt Bendtsen: den tidligere industriminister Anne Birgitte Lundholt – direkte har været involveret i, at Finanstilsynet har lavet noget, der ikke er i overensstemmelse med reglerne, så har vi her i Folketinget et ubændigt behov for at få at vide, om det var tilfældet?

Der nikkes. Men hvordan skal vi så det, hvordan skal vi få den viden frem? For hver eneste gang vi spørger, bliver vi bremset af den nuværende minister, som siger: Det må jeg ikke sige noget om, for det er fortroligt.

Kunne vi ikke få et svar fra De Konservative? Er det bare læbebekendelser, at man ønsker at få undersøgt sagerne og få placeret et ansvar? For når det kommer dertil, at vi skal diskutere, hvordan vi får de redskaber, der er nødvendige, så får vi ikke noget svar.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Som jeg har forstået hr. Frank Aaens forslag, går det ud på, at hvis der opstår særlige sager, skal der være et særligt udvalg i Folketinget, som kan få indsigt i de fortrolige papirer. Men de særlige sager, der måtte opstå, opstår jo på grund af f.eks. sådan noget som det, der skete i Hafniasagen, og i den anledning er det selvfølgelig ministerens forpligtelse også at være opmærksom på de ting, der i en sådan sag kommer frem i medierne, og dermed også at vurde-

re, om der er foregået et eller andet problematisk.

Og der er et specielt notat i den sammenhæng, som har stor interesse for hr. Frank Aaen, et notat af 3. juli 1992 til den daværende industriminister. Og jeg har sagt i Erhvervsudvalget, at hvis der efter min opfattelse havde været grundlag for at tro, at nogen havde gjort noget ulovligt i den sammenhæng, skulle jeg selvfølgelig gøre noget. Men der er ikke grundlag for at gøre noget, og derfor er der heller ikke grundlag for at insinuere, at den daværende industriminister har forholdt sig forkert på det pågældende tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det, som økonomiministeren står her og beder Folketinget om, er, at vores tilsyn med regeringens embedsførelse skal bestå i, at vi skal stole på, at ministeren har været til bunds i det hele og har fortalt Folketinget alt. Men det her er ikke rettet personligt mod nogen minister; det er bare for at fastslå, at sådan kan et tilsyn ikke fungere, og det er historien fyldt med eksempler på.

Et tilsyn kan ikke fungere bare på basis af tilid til, at vi får alt at vide, og det tror jeg i virkeligheden også at økonomiministeren er fuldstændig enig i, så derfor opfatter jeg ikke det sidste indlæg som noget modargument mod vores forslag.

Christine Antorini (SF):

Da SF's ordfører, hr. Ole Sohn, ikke kan være til stede, vil jeg på hans vegne fremføre følgende:

På baggrund af de hidtidige erfaringer med tavshedsbestemmelserne i den finansielle tilsynslovgivning har det været svært eller umuligt at føre kontrol med tilsynsmyndighederne og den ansvarlige minister. Sagerne omkring Færøbanken og Hafnia har vist dette.

Derfor foreslår Enhedslisten etableret et tilsynsudvalg, der har til opgave at føre parlamentarisk kontrol med Finanstilsynets virksomhed.

Udvalget skal i sager af en vis betydning kunne føre tilsyn med, at lovgivningen overholdes. Og udvalget skal som et led i arbejdet sikre adgang til tilsynsmyndighedernes sagsbehandling, hvorfor det er påkrævet, at udvalgets medlemmer er underlagt tavshedspligt efter straffelovens bestemmelser.

SF er positivt over for intentionerne i forslaget, men vil under udvalgsarbejdet have undersøgt, om der er en fornuftig balance mellem den nødvendige diskretion med hensyn til Finanstilsynets arbejde og det åbenlyse behov for kontrol med tilsynsmyndighederne.

Egil Møller (DF):

Dette lovforslag har meget til fælles med det forslag, der blev behandlet under det forudgående dagsordenspunkt.

Der er her tale om at oprette et særligt tilsynsudvalg vedrørende Finanstilsynets virksomhed. I udvalget vil et folketingsmedlem fra hvert af de i Folketinget repræsenterede partier få sæde.

Såfremt lovforslaget vedtages, vil det blive lettere at føre kontrol med tilsynsmyndighederne inden for den finansielle sektor.

Jeg kan på Dansk Folkepartis vegne give tilsgagn om at støtte forslaget, idet jeg dog gør opmærksom på, at såfremt økonomiministeren går med til en kulegravning af Finanstilsynets tilsyn, falder behovet for dette lovforslag måske væk.

Morten Helveg Petersen (RV):

Det Radikale Venstre kan ikke støtte lovforslaget, for som det er fremgået både af denne debat og af den tidligere debat, har regeringen allerede fremsat en række lovforslag på det finansielle område, som fastholder den eksisterende regel for Finanstilsynets muligheder for at videregive fortrolige oplysninger til Folketingets udvalg. Og efter de gældende regler kan Folketingets stående udvalg allerede i dag få oplysninger om institutter, der er i betalingsstandsning eller er under konkursbehandling, hvis staten er garant.

Derfor ser vi i Det Radikale Venstre ingen grund til at nedsætte et tilsynsudvalg på området, og vi kan ikke støtte lovforslaget.

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg vil gerne starte med det positive: I Fremskridtspartiet er vi meget enige med Enhedslisten og hr. Frank Aaen i, at noget er vi altså nødt til at gribe og gøre i. Og meget har været forsøgt, og det her så Enhedslistens bidrag, og det skal man bestemt ikke have utak for.

Baggrunden kender vi alle sammen, og den har vi snart en halv eftermiddag debatteret her. Men jeg synes, det er betænkeligt, at man nu forestiller sig, at der skal etableres et særligt

parlamentarisk tilsynsudvalg, et nyt PET eller noget andet med skæg og blå briller, eventuelt med Finanstilsynets tidligere direktør, Egil Mølgaard, som sekretariatschef – så kunne vi ikke få det sjovere!

Så det er modellen, jeg ikke er så optaget af. Men jeg synes, forslaget giver et bidrag til en nyttig debat, og jeg er helt enig i det, som hr. Frank Aaen lige før sagde om, at Folketingets tilsyn med regeringernes embedsførelse aldrig kan eller skal hvile på, at man tror på, at regeringen taler sandt og giver oprigtige og dækkende svar til Folketinget. Så larmende kan naviteten jo ikke være. Det burde den i hvert fald ikke være, og den er det i hvert fald ikke hos os, som har oplevet både en Spar Nord-sag, en Færøbanksag, skibsoverbelåninger, og jeg kunne snart blive ved.

Hvis man skulle bringe noget ind i debatten, som er nyt, kunne man jo forestille sig, at man kiggede lidt på noget af det, Nordskov Nielsen har givet Folketingets Udvalg for Forretningsordenen til at erstatte de mange kommissionsdomstole m.m., vi har haft, altså at man simpelt hen etablerede et system, som undersøger sagens faktuelle indhold, hvad det er, der rent faktisk er sket, og drager nogle konklusioner – og dermed henviser jeg altså ikke til Færørapporten, men snarere til Spar Nordrapporten – og at man så lagde det udvalg til at følge undersøgelsen op ind under Udvalget for Forretningsordenen, hvilket implicit ligger i Nordskovs rapport, og at politikerne dér, hvad enten man nu kalder det et konstitutionsudvalg, eller man kalder det noget andet, var dem, som placerede det politiske ansvar i alle de cover up-affærer, som vi har været vidner til.

Det kunne også være en model. Men vi, der har siddet i Stavard-udvalget, ved jo også, hvilken farce det var, og jeg er bange for, at hvis ikke vi tænker os godt og grundigt om, kommer vi i farcelignende situationer.

Så det er ikke sådan, at jeg kan give hr. Frank Aaen Fremskridtspartiets støtte til selve forslaget, hvis det skulle til afstemning i dag. Men der kan i hvert fald komme en moralsk opbakning til, at vi sammen får gjort noget for, at den tilsynsforpligtelse, der hviler tonstungt på ryggen af hvert enkelt medlem af dette Folketing i relation til at kontrollere regeringens embedsførelse, den må vi have styr på, og dér må vi have fundet et instrument til at sikre, at vi ikke, hver gang vi spørger, skal have et skilt stukket i ho-

vedet, hvorpå der står: Hemmeligt, adgang forbudt!

Første næstformand (Birte Weiss):

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Frank Aaen.

Frank Aaen (EL):

Jeg skal sige tak til de partier, der udtrykte sig positivt om lovforslaget. Og jeg har jo kommenteret de andre indlæg løbende undervejs, så jeg vil bare tilføje til hr. Frode Sørensen og til fru Kirsten Jacobsen, at sammenligningen med PET-udvalget er vi ikke meget for.

Jeg har godt nok set den, også i et enkelt dagblad, men for det første fungerer PET-udvalget jo ikke, og for det andet har det ikke adgang til dokumenter, sådan som vi foreslår her. Det her har faktisk en anden konstruktion, som giver en langt videre adgang til de dokumenter, der ligger bag, og derfor også en mere effektiv kontrol end det relativt uduelige PET-udvalg, som vi har i Folketinget i forvejen.

Så er der flere, der har sat spørgsmålstejn ved, hvordan vi undgår, at der er mistillid til tilsynet, og det er jo en ret relevant debat, for det er selvfølgelig ikke meget værd at have et tilsyn, hvis de mennesker, som der skal føres tilsyn med, er så bange for det, at de gemmer alt væk.

Det er der jo nok eksempler på at de gør aligevel, men jeg er da enig i, at det er et hensyn, man må tage. Men problemet er jo, at der ikke er særlig stor grund til at have tillid til tilsynet i dag, for det, vi har set, er jo, at i Hafniasagen gik Finanstilsynet ind i sagen på en måde, der var til skade for andre finansielle virksomheder, nemlig pensionskasser og andre banker, og at i Færøbanksagen gik Finanstilsynet ind på en måde, som var til skade for en anden bank.

Og kernen i flere af de skandaler, der har været, er jo, at det ikke bare er det offentlige, der er blevet snydt, men også andre finansielle virksomheder. Og derfor ville der jo i dag være en god grund til, at man ude i de finansielle virksomheder ikke havde tillid til, at tilsynet er uvildigt, men tværtimod havde en frygt for, at tilsynet er politisk påvirkeligt, og det er jo også den frygt, vi skal prøve at få udryddet. Så vores forslag handler ikke om at gøre tilliden mindre. Tværtom vil vi tro, at vores forslag kunne højne tilliden til, at det tilsyn, der er, også er uvildigt og foregår efter reglerne.

Så vil jeg gerne konstatere, at der ikke er nogen, der har sat spørgsmålstejn ved, om vi må

vedtage dette lovforslag. Altså i modsætning til, at vi, næsten hver eneste gang vi diskuterer at gøre noget på det her område, har fået at vide, at det er i strid med et EF-direktiv, er der ikke nogen, der har fremført det i denne debat, og det er jo godt, for forslaget er selvfølgelig i overensstemmelse med EF-direktivet, og det fremgår også af bemærkningerne til lovforslaget.

Og så bare for at runde af:

Jeg er sådan set ikke i tvivl om, at de skiftende ministre, i hvert fald hvis vi er lidt efter dem, er i stand til at føre tilsyn med Finanstilsynet, og det har jeg sådan set ikke noget stort behov for at få lavet om på. Nej, det, jeg har behov for at få lavet om på, er muligheden for at føre tilsyn med ministrene, for det er jo det, der er det grundlæggende: Alle de gange vi nu støder ind i, at det er fortroligt, og det må vi ikke se, er det ikke bankernes, de finansielle virksomheders, hensyn, der tænkes på, og det er heller ikke Finanstilsynet, der tænkes på; nej, det, der tænkes på, er, hvordan det politiske system beskyttes mod at blive kigget efter i kortene.

Som jeg ser det, er det dét, der er baggrunden for, at det er så umuligt at komme igennem med at få fuld indsigt i, hvad der foregår. Og dér er vi jo faktisk i den situation nu, at når vi ikke har bedre instrumenter, end vi har, så ender det enten med, at vi ingenting kan foretage os, eller at vi hænger nogle embedsmænd.

Og selv om vi godt nok nogle gange siger, at så må vi have en undersøgelse af embedsmændene og måske en tjenestemandsdømstol, så har vi hver eneste gang sagt, at det ikke er for at kunne hænge nogle embedsmænd, som formentlig bare har gjort det, som de er blevet sat til at gøre, men for på den måde at kunne få adgang til dokumenter, der kan dokumentere, hvor ordren kom fra.

Det er jo det, der er det centrale i alle de finansielle skandaler, vi har haft med at gøre: Spar Nord-sagen, Færøbanksagen, Hafniasagen, Balticasagen, Varde Bank-sagen, sagen om overbelåningen af skibe. I alle de store sager har vi hver eneste gang haft det problem: Hvor kom ordren fra?

I dag ser det ud, som om det er Finanstilsynet og eventuelt enkelte embedsmænd i Industriministeriet eller Erhvervsministeriet, eller hvad det nu har heddet på det pågældende tidspunkt, der har gjort det hele på egen hånd.

Lad os bare nævne Færøgruppen, som var udførende i forbindelse med Færøbankskan-

dalen: I dag kan vi tro, at det var den, der på egen hånd gjorde det hele. Men alle herinde ved jo godt, at det var det ikke, alle herinde ved, at der var et politisk mandat bag det. Vi kan bare ikke få undersøgt, hvem der gav det politiske mandat, og hvad indholdet var i det politiske mandat.

Det er jo det, der er kernen i vores forslag: at vi i virkeligheden ikke så meget vil have lov til at kigge i Finanstilsynets gemmer, men først og fremmest vil have fuld adgang til at kigge i Økonomiministeriets gemmer: Hvad står der dér om den sag? Hvordan har den sag været tacklet politisk? Hvem har givet ordren? Hvem har sagt o.k. til det, man gjorde?

Det er det, vi vil have frem, og det burde der sådan set være et helt enigt Folketing bag, for de fleste partier herinde, måske på nær et enkelt, er jo i opposition i nogle perioder, og derfor burde alle partier været interesserede i at få et instrument, der gør, at man kan kigge en regering efter i kortene.

Så lad det være mit sidste ord: Det vigtigste for os er ikke at kunne komme til at kigge i Finanstilsynets gemmer – selv om det også kan være nødvendigt, hvis noget ligger dér og putter sig – det vigtigste for os er at få et instrument, så Folketinget kan kigge ministeren efter i kortene.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Det er bestemt ikke, fordi jeg ønsker denne debat trukket længere ud, men to ting vil jeg dog gerne lige sige nu:

Jeg vil minde om, at den tidligere direktør for Finanstilsynet har været igennem to tjenestemandssager på baggrund af to af de konkrete sager, der er blevet nævnt flere gange her fra talerstolen: Spar Nord-sagen og Færøbanksagen, og der har begge gange vist sig ikke at være grundlag for at føre en tjenestemandssag.

Det andet, jeg gerne vil sige, er, at efter min vurdering af det lovforslag, der er fremsat, er det min opfattelse, at det ikke er i overensstemmelse med EU-retten.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Man må jo sige, at det er interessant, at vi først kan få den sidste oplysning frem, efter at jeg et

par gange har rejst spørgsmålet, og at det overhovedet ikke indgik i ministerens oprindelige afvisning af forslaget. Men her har vi jo så allerede det første skriftlige spørgsmål, vi skal have stillet: På hvilket grundlag vurderer ministeren, at det her er i modstrid med EF-direktivet? Og så må vi jo få svaret skriftligt og tage stilling til det dér.

Hvad angår de undersøgelser, der har været af den tidligere direktør for Finanstilsynet, vil jeg bare sige, at vi om dem har den konklusion i Enhedslisten, at da de kom på et tidspunkt, hvor vi ikke var operative i Folketinget, fik vi ikke taget dem op. Men jeg har tidligere lovet ministeren, at vi skal have et samråd om dem.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Birte Weiss):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 4. december 1998, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er oplået i salen.

Mødet hævet kl. 14.30